

REDAKTOR PROWADZĄCY

NORBERT KACZAN

DYŻUR REDAKCYJNY

W PONIEDZIAŁEK W GODZ. 12:18

TEL. **0 89 527 38 00**

Marcin

Wojciechowski

marcin.wojciechowski@olsztyn.agora.pl

www.olsztyn.gazeta.pl

W sobotę 22 marca 2008

imieniny obchodzą: Katarzyna, Bogusław

W niedzielę 23 marca 2008

imieniny obchodzą: Feliks, Oktawian

W poniedziałek 24 marca 2008

imieniny obchodzą: Aleksander, Gabriel

gazeta

W Y B O R C Z A

Olsztyn

VADEMECUM
WIADOMOŚCI
PRZETARGI

Komunikaty.pl
BEZPŁATNY SERWIS PRZETARGOWY

Historia regionu w książce

„Dzieje Warmii i Mazur” to pierwszy podręcznik szkolny o historii naszych ziem. Mimo problemów z przygotowaniem i wydaniem książki, uczniowie już niedługo będą mogli z niej korzystać w szkołach

MARTA BELZA

Książek o historii Olsztyna oraz przybliżających dzieje Warmii i Mazur jest sporo. Pisali je najbardziej znani olsztyńscy historycy i autorzy: od Janusza Jasińskiego, Stanisława Achremczyka, przez ks. Alojzego Szorca i Jerzego Sikorskiego, po popularne publikacje Stanisława Piechockiego i innych. Ale szkolnego podręcznika do nauki historii Warmii i Mazur nie było.

Młodzież nie zna historii

Na pomysł, by go przygotować, wpadła Izabela Lewandowska z Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych olsztyńskiego uniwersytetu. Kilka lat temu w swojej pracy doktorskiej przedstawiła wyniki badań, co o historii regionu wie

PRZEMYSŁAW SKRZYDŁO

QUIZ. Sprawdź, co wiesz o regionie i Olsztynie

- 1. Na mocy jakiego porozumienia między Polską a Krzyżakami Olsztyn wraz z całą Warmią przeszedł pod zwierzchnictwo Polski?
- 2. Jak nazywał się polski działacz społeczno-narodowy (zm. 7.05.1848 w Ostródzie), który domagał się utrzymania języka polskiego w szkołach, sprzeciwiał się germanizacji i wydawał książki dla Mazurów?
- 3. W jakim mieście jest najmłodsze w regionie sanktuarium?
- 4. Danie, z którego słynie Gol-dap?
- 5. Biblioteka Ośrodka Badań Naukowych w Olsztynie ma w swoich zbiorach pierwsze wydanie ważnego dla Polaków dzieła. Jakiego?

modzień nocała z Warmii i Mazur - Okazało się, że ich wiedza na temat regionu, w którym żyją, jest niewielka - opowiada. - A dzieje się tak, bo nie mają się z czego uczyć. O wydaniu podręcznika o dziejach Warmii i Mazur zaczęłam myśleć już kilkanaście lat temu. W 2002 roku zebrałam autorów, którzy zaczęli przygotowywać teksty do tej publikacji.

Książka po latach starań ukaże się na początku czerwca. Rozdziały podręcznika napisali wykładowcy z instytutu historii oraz nauczycielki historii z gimnazjów i liceów. Jak twierdzą wydawcy, to pierwszy podręcznik do historii regionalnej w powojennej Polsce. Jest skierowany do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Od prehistorii po „Solidarność”

Historycy opisali w podręczniku dzieje regionu i Olsztyna od epoki kamienia. Wyjaśniają ● skąd na warmińską ziemię przybyli pierwsi osadnicy, ● pod czym wpływem pogaństwo zaczęło wyznawać chrześcijaństwo, jak na tych ziemiach wyglądała reformacja w Kościele, ● jakie zwyczaje wprowadzili Krzyżacy i Niemcy, ● jak mieszkańcy tych terenów przeżywali odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 roku, ● jak europejskie prądy filozoficzne wpłynęły na naszą kulturę,

Wydawca podręcznika Elżbieta Skóra (z prawej) omawia ze Zdzisławą Światałą, drukarzem, techniką druku i sposób oprawy książki

● jak zmieniały się obyczaje i kultura ludowa Warmiaków i Mazurów.

Są też dzieje najnowsze. Autorzy przedstawili ● sytuację w regionie w czasach reżimu komunistycznego, ● reakcje na wydarzenia w 1956 roku, ● powstanie „Solidarności” w Olsztynie.

Pomysłodawcy pierwszego podręcznika historii regionalnej mają nadzieję, że nauczyciele będą chcieli z niego korzystać, i to nie tylko na lekcjach historii, ale też języka polskiego, kultury, sztuki oraz edukacji regionalnej.

Mimo że takiego podręcznika dotychczas nie było, niewiele brakowało, a książka nie powstałaby w ogóle.

Trudne początki podręcznika

Najpierw nie było chętnych, by ją wydać. Lewandowska wielokrotnie prosiła instytucje związane z edukacją i władze miasta o dofinansowanie projektu. Bezskutecznie. - W końcu dołączyłam do Towarzystwa Pruthenia [stowarzyszenia miłośni-

ków historii i kultury Prusów - red.], żeby razem z nimi starać się o granty dla organizacji pozarządowych. Ale i tym razem się nie udało - opowiada.

Aneta Szpaderska, rzecznik prasowy urzędu miasta: - Oferty o przyznanie dotacji oceniała komisja, która przedstawiła prezydentowi miasta swoją opinię. W 2006 roku komisja wskazała 33 zadania i na ich realizację przyznała pieniądze. Nie było wśród nich podręcznika.

Urząd marszałkowski oferował kwoty rzędu trzy, cztery tysiące złotych, podczas gdy wydanie podręcznika kosztuje kilkadziesiąt tysięcy.

Wtedy materiały do książki zobaczyła Elżbieta Skóra z Pracowni Wydawniczej „ElSet”. Starła się zdobyć dotację na wydanie podręcznika i zainteresować nim władze. Gdy i jej się to nie udało, wydawnictwo samo postanowiło pokryć wszystkie koszty. - Nasza praca zawsze była związana z historią Warmii i Mazur, dlatego postanowiliśmy sfinansować ten projekt - tłumaczy Skóra.

Podręcznik oczekiwany

- Prace nad podręcznikiem wywołały zainteresowanie wśród naukowców z innych miast - dodaje. - Zwrócił się do nas także prof. Andrzej Piskozub z Uniwersytetu Gdańskiego, historyk, geograf cywilizacji i zadeklarował pomoc w pracy nad książką.

W lutym wydawcy i autorzy nowego podręcznika zorganizowali warsztaty dla nauczycieli, na których opowiedzieli o książce. Pedagodzy byli zachwyceni. Marta Sarnowska, nauczycielka języka polskiego w Gimnazjum Niepublicznym w Dobrym Mieście: - To trafiony pomysł, bo uczniowie nadal więcej wiedzą o dziejach Polski niż o własnym mieście czy regionie. Podręcznik pomógłby mi bardzo w pracy pedagogicznej. To, czego z niego się dowiedzą, ułatwi zrozumienie tekstów literackich dotyczących Warmii i Mazur.

- Nauczyciele nalegali, żebyśmy stworzyli również multimedialną wersję podręcznika. Mam nadzieję, że to nam się uda - dodaje Skóra.

ski historyk, autor książki „Napoleon w Olsztynie i okolicach”?

● 7. Nauczycielka, poetka i działaczka warmińska, która organizowała kola Kobiet Polek i Związku Towarzystw Młodzieży w Prusach Wschodnich to...

● 8. Kościół w Świętej Lipce uważany za perłę baroku północnej Polski ma swoją replikę. Gdzie?

● 9. W którym roku w Olsztynie uruchomiono pierwszy telefon?

● 10. Jaki spektakl 17.11.1945 r. zainaugurował działalność sceny polskiej w Teatrze im. Stefana Jaracza?

● 11. Jak nazywa się rezerwat przyrody na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, znany z kormoranów i czapli siwej?

● 12. Wieś koło Elku, w której znajduje się wielki głaz narzutowy będący niegdyś ołtarzem Jaćwingów?

● 13. W którym mieście jest jedyny w Polsce gotycki kościół pięciosałkowy, najwyższy w kraju stalowy wiadukt kolejowy i ruiny zamku krzyżackiego? ● W.G., MART

Odpowiedzi - s. 2

Wtedy sprawą zainteresował się urząd marszałkowski, a władze regionu zapowiedziały, że znajdą pieniądze, by dofinansować podręcznik. ●

marta.belza@olszyn.agora.pl

Z drugiej strony Prawd kilka o spowiedzi

● Spowiedź w Kościele katolickim w ciągu ostatnich lat zmieniła się, i to znacznie. Coraz częściej jest rodzajem takiego reportażu z życia. Znajdzie się w nim opowieść o własnych grzechach, ale też o przykrych doświadczeniach, kłopotach w pracy - opowiada ojciec Piotr Jordan Sliwiński, dyrektor Krakowskiej Szkoły dla Spowiedników.

Szczegóły - s. 2

Wydarzenia Pociąg uderzył w autobus

● - Widziałem go i dawałem sygnały dźwiękowe - mówił maszynista pociągu towarowego. Autobus nie wyhamował jednak, na niestrzeżonym przejeździe koło Szczytna wjechał pod skład relacji Olsztyn-Spychow. Kierowca i dziewięciu pasażerów z ogólnymi obrażeniami zostało przewiezionych do szpitala. - W momencie wypadku nie padał śnieg, ale leżał na drodze i było ślisko - mówi Aneta Choroszevska, z policji w Szczytnie.

Więcej - s. 3

Sport Faworytem jest OKS

● W prawdziwie zimowych warunkach rozegrają inauguracyjny mecz przed własną publicznością w rundzie wiosennej piłkarze OKS 1945 Olsztyn. Ich rywalem będzie Stal Głowno, przedostatni zespół w trzeciogimowych rozgrywkach.

Marek Pawlak, trener gości wie, kto jest faworytem tego pojedynku: - Remis z Olsztynem wziąłbym w ciemno. Początek sobotniego spotkania na stadionie przy al. Piłsudskiego o godz. 14.

Czytaj - s. 8

Oblewaj wodą z umiarem

● Policjanci ostrzegają, że w Wielkanocny Poniedziałek będą zdecydowanie reagować na wszelkie wybryki chuligańskie osób, które zamierzają wiadrami oblewać innych. Sprawcy mogą zostać ukarani mandatami w wysokości 500 zł lub wnioskiem do sądu grodzkiego.

Stróże prawa apelują o zachowanie umiaru i zdrowy rozsądek. Prawo zabrania oblewania wodą w sposób, który może wyrządzić krzywdę innym, zniszczyć ubranie albo

wartościowe przedmioty, np. telefony komórkowe.

Szczególną uwagę funkcjonariusze zwrócą na to, czy młodzi ludzie wylewają wodę na osoby wsiadające bądź wysiadające z autobusów oraz na pieszych. Napiętnowane będzie również rzucanie w samochody woreczkami napelnionymi wodą.

Chuligani, którzy zostaną przyłapani na tego typu procederze, a dodatkowo będą pod wpływem alkoholu, mogą trafić do aresztu. ● MART